

Ekosofias Nyhetsbrev

OKTOBER 2022 - TRETTIONDE ÅRGÅNGEN

VÄRLDENS KLIMATPLANER LEDER TILL ÖKADE UTSLÄPP

Världens samlade klimatplaner leder till ökade utsläpp – och inte till de minskningar som behövs för att undvika de allvarligaste klimateffekterna. Det visar en ny rapport från FN:s klimatsekretariat.

– Det är oerhört allvarligt och en besvikelse att man inte levererar det man har lovat tidigare, säger Svante Axelsson vid Fossilfritt Sverige.

Rapporten, som sammanställt alla nationella klimatplaner som lämnats in av de drygt 190 länder som skrivit under Parisavtalet, visar att utsläppen av växthusgaser är långtifrån tillräckliga för att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader.

Enligt avtalet ska temperaturökningen begränsas till väl under 2 grader, och helst till 1,5 grader, jämfört med förindustriell tid. Forskarvärlden varnar för enorma konsekvenser för våra livsvillkor och kollaps av ekosystem om vi passerar 1,5 grader.

Den bistra slutsatsen nu är att vi är på väg mot runt 2,5 graders uppvärmning före århundradets slut.

En sådan hetta kommer på många platser att leda till systemkollaps av el- och vattenförsörjning.

– Det blir allt farligare, vi kör mot ovissheten, säger professor Deliang Cheng vid Göteborgs Universitet till SVT när han tar del av FN:s lägesrapport. Han är professor i fysikalisk meteorologi och medförfattare i FN:s klimatpanel IPCC.

– Det är en fruktansvärd verklighet vi möter om vi inte snabbt ställer om skutan. Vi måste minska utsläppen mycket snabbare än vad man gör i dag, säger Svante Axelsson.

Enligt Simon Stiell vid FN:s klimatsekretariat måste nationella regeringar stärka sina klimathandlingsplaner nu och genomföra dem under de kommande åtta åren.

Svt Nyheter

KLIMATUTSLÄPPEN KAN VARA 20 PROCENT STÖRRE ÄN VAD LÄNDER UPPGER

Utsläppen av växthusgaser kan vara tio procent större globalt än vad som rapporteras av länderna, visar satelliter enligt den franske klimatforskaren Philippe Ciais.

Men satelliterna fångar endast upp de större utsläppen av metan och koldioxid, vilket innebär att de missar de mindre.

Med nya satelliter kan man se mer. En farhåga är att utsläppen i verkligheten är 20 procent större eller mer än vad länderna rapporterar.

Sveriges Radio/Vetenskapsradion

VARMARE KLIMAT GER FÖRSURAT HAV I ARKTIS

Klimatförändringarna får havsistället i Arktis att smälta bort. När polarhavet förlorar locket av is ökar koldioxidupptaget vilket rubbar näringsväven i vattnet. Det framgår av en studie i tidskriften Science, författad av bland annat forskare från Göteborgs universitet.

Genom att jämföra data från en lång rad expeditioner i Arktis, har forskare sett hur pH-värdet sjunkit snabbt i havet norr om Alaska och Sibirien. Försurningen de senaste decennierna har gått 3–4 gånger fortare där än i andra hav, som också blir surare. Det beror på att mer koldioxid tas upp i vattnet när havet har direktkontakt med atmosfären utan en barriär av is. Tidigare har isen gjort att havsvattnet närmast Nordpolen inte varit mättat på koldioxid.

Det minskade istället är en viktig faktor till att polarhavet blir surare, en annan är uppvärmningen av tundran i Sibirien. Stora mängder organiskt kol frigörs

och rinner ut i de sibiriska floderna, och bryts ner till bland annat koldioxid som bidrar till allt lägre pH-värden.

– Alltsammans är följd effekter av klimatförändringarna och mer öppet vatten i Arktis förstärker effekten, säger Leif Anderson, forskare i marin kemi på Göteborgs universitet och en av författarna bakom studien.

ISSMÄLTNINGEN I ARKTIS

Isen i Arktis har nu passerat det datum på året då den åter börjar växa. Och det står klart att årets avsmältning var den tionde största sedan mätningarna startade 1979.

Enligt SVT:s Meteorolog Pererik Åberg kan isen i Arktis beskrivas som en stor islunga som pendlar mellan sin maximala yta i mars på cirka 15 miljoner kvadratkilometer till att krypa under fem miljoner kvadratkilometer i slutet av september.

EU KOMMER BRYTA METANGASLÖFTE FÖR 2030

EU är på väg att bryta löftet om att minska utsläppen av metangas med 30 procent till 2030, visar en ny rapport från Changing Markets Foundation enligt The Guardian.

Enligt rapporten beror det på ett "policyvakuum" och påtryckningar från jordbruksindustrins lobbyister, som EU-företrädare uppges träffa tre gånger oftare än grupper utanför industrin.

EU-kommissionen har i interna dokument erkänt att målet kommer att missas, och förutspår i stället en 23-procentig minskning. Enligt rapportförfattarna rör det sig snarare om 17 procent om nya åtgärder uteblir.

Metan är den näst största bidragsgivaren till global uppvärmning efter koldioxid, med en växthusgaspåverkan som är minst 27 gånger värre än CO₂ under en 100-årig tidsperiod.

Omni

WWF-RAPPORT: VILDA DJUR HAR MINSKAT MED 69 PROCENT

Människans sätt att leva driver utvecklingen mot ett massutdöende. Det framgår i WWF:s Living Planet Report som visar att bestånden av däggdjur, fåglar, fiskar, groddjur och kräldjur har minskat med 69 procent sedan 1970. Nu kräver WWF kraftfulla åtgärder på global nivå.

Det är dystra siffror som presenteras i WWF:s senaste Living Planet Report om planetens tillstånd. 2020 års motsvarande rapport visade att vilda ryggradsdjur hade minskat med 50 procent sedan 1970. Den siffran har nu ökat till 69 procent. Värst är nedgången i tropikerna, där antalet vilda ryggradsdjur har minskat med 94 procent.

Miljö&Utveckling

WRI: SKOGSBRÄNDER ALLT MER UTBREDDA DE SENASTE 20 ÅREN

Nya forskning som refereras av World Resources Institute (WRI) visar att skogsbränder globalt sett har blivit allt vanligare och mer utbredda de senaste tjugo åren. 70 procent av bränderna inträffar i boreala regioner. Det beror sannolikt på att nordliga höglattitudregioner värms upp i snabbare takt än resten av planeten, vilket bidrar till längre brandsäsonger, högre brandfrekvens och svårare bränder. Detta är särskilt oroande enligt WRI, då boreala skogar är ett av de största markbundna kolkällorna på jorden.

ÖSTERSJÖN KÄNSLIGARE FÖR KLIMATFÖRÄNDRINGAR ÄN HITTILLS TROTT

Klimatuppvärmningen kommer att påverka Östersjön lika mycket som alla andra miljöförändringar sammantaget. I opåverkade havsområden kan den negativa påverkan på ekosystemen mer än fördubblas. Det visar forskning som leds av SMHI.

– Speciellt salthalten är en parameter som vi måste försöka förbättra kunskapen om eftersom den har så stor påverkan på ekosystemen, säger Lars Arneborg, chef för oceanografisk forskning vid SMHI, i en kommentar.

·EKOSOFIA·

– Ekosystemen i Östersjön kommer att förändras och vi måste börja ta det i beaktande när vi planerar och förvaltar haven. Syftet kan inte längre vara att återföra ekosystemen till ett tillstånd de hade innan industrialiseringen, utan att se till att vi får ett rent hav med levande och biologiskt mångfaldiga ekosystem som trivs i ett hav under förändring, säger Lars Arneborg.

KLIMATHOT MOT MAJORITET AV VÄRLDENS STÄDER

– "SÄTT MÄNNISKORNA I FOKUS"

Klimathoten slår nu brett mot världens städer, där fyra av fem städer rapporterar att de stått inför allvarliga klimatfaror under året. Det framgår av CDP:s (tidigare Carbon Disclosure Project) nya kartläggning av 998 städer runtom i världen.

Samtidigt som en fjärdedel av städerna förutspår att de allvarliga klimathoten kommer att öka i omfattning och intensitet till år 2025 har 63 procent av städerna börjat vidta klimatåtgärder med fokus på olika befolkningsgrupper. Sådana åtgärder bedöms bland annat bidra till ökad hälsa, fler jobb, ökad inkludering och ökad biologisk mångfald.

– Att sätta människor i centrum för klimatåtgärder, från planering till genomförande, förbättrar liv. Det frigör sociala, ekonomiska och miljömässiga fördelar och säkerställer en rättvis övergång till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp. Städer som identifierar utsatta grupper, engagerar sig med dem och förstår deras behov av att leverera just anpassningsstrategier ser de tydliga fördelarna och skapar en hållbar framtid för människor och planeten, säger Maia Kutner, talesperson på CDP, i en kommentar.

FN OCH RÖDA KORSET VARNAR FÖR FRAMTIDA VÄRMEBÖLJOR

Kommande årtiondens värmeböljor kommer att bli så extrema i vissa delar av världen att de riskerar att slå ut mänskligt liv, uppger FN och Röda Korset. Röda Korset och Förenta nationerna (FN) uppmanar människor och stater att förbereda sig bättre för framtida värmeböljor, som kan komma att kosta många människoliv, rapporterar AP.

Mellan 2010 och 2019 dog fler än 70 000 människor i 38 värmeböljor, enligt en rapport från de båda organisationerna. Men siffrorna tros vara en underskattning och i själva verket vara betydligt högre.

– Värmeböljor står för några av de dödligaste katastroferna hittills, säger Martin Griffiths, chef för FN:s kontor för samordning av humanitär hjälp (OCHA).
– Förödande torkperioder, som den som driver Somalia till hungersnödens rand, blir mycket dödligare när de kombineras med extremhetta. Vi kan förvänta oss fler av dessa i framtiden. Faktum är att saker och ting kommer att bli mycket värre.

Svt Nyheter

FÖRE DETTA MILJÖMINISTRAR: TÄNK OM KRING DEPARTEMENTET

Att regeringen har lagt ner miljödepartementet är fel väg att gå. Det skriver samtliga nu levande tidigare miljöministrar sedan 1986 på DN Debatt.

"Vår syn på hur man bäst bedriver politik skiljer sig åt – men vi är förenade i vår oro för det som nu sker", skriver de.

De oroas över att nedläggningen kan vara början på en nedprioritering av miljöfrågan. De tycker också att nedläggningen skickar ut fel signaler till omvärlden, något de beskriver som särskilt allvarligt när Sverige om två månader tar över ordförandeskapet i EU.

"Vi uppmanar regeringen: Tänk om och visa att miljöfrågorna fortfarande prioriteras så högt som de faktiskt förtjänar."

VOLVOCHF Kritiserar regeringens sänkning av reduktionsplikten

Den nya regeringens drag för att sänka priset på bensin och diesel kritiserar av tunga aktörer i näringslivet.

Efter beskedet uppger Volvo Lastvagnar att klimatmålen är i fara.

– Reduktionsplikten är kanske det viktigaste styrmedlet för att minska klimatpåverkan för vägtransporter, säger miljöchefen Lars Mårtensson.

·EKOSOFIA·

Ulf Kristerssons regering ska få ner de skenande priserna på bensen och diesel genom att sänka den så kallade reduktionsplikten till EU:s lägstanivå från januari 2024.

Regeringens besked har i dagarna kritiserats av tunga företrädare inom forskning och näringsliv, bland annat från de två lastbilsjättarna Scania och Volvo Lastvagnar.

– Det är uppenbart för oss att de höga energipriserna och framförallt höga dieselpriserna gör det svårt för många. Samtidigt ser vi också att reduktionsplikten är ett långsiktigt instrument för att minska klimatpåverkan, säger Lars Mårtensson, miljöchef på Volvo Lastvagnar.

Mårtensson menar att näringslivet behöver en förutsägbarhet och att en förändrad reduktionsplikt påverkar näringslivets investeringar. I allra första ledet drabbar det produktionen av biobränslen, men även motorutveckling kräver en förutsägbarhet.

Han anser att Sverige varit ett föredöme när det kommer till biobränsle och att reduktionsplikten är ett "unikt verktyg" som ger den förutsägbarhet som alla i näringslivet efterfrågar.

– Utan en förutsägbarhet i bränslet blir det svårt att ta fram de långsiktiga planer för anpassning av motorer som behövs för att kontinuerligt sänka klimatpåverkan.

Regeringens besked innebär inte bara att Sverige riskerar att missa sitt klimatmål, utan också Volvo som bolag. Volvos målsättning är att minska sin klimatpåverkan med 50 procent till 2030.

BRITTISKA ÖVERHUSET:

BETEENDEFÖRÄNDRING NÖDVÄNDIGT FÖR ATT NÅ KLIMAT- OCH MILJÖMÅL

Om Storbritannien ska nå sina klimat- och miljömål måste regeringen ta tag i frågan om beteendeförändringar. Det anser det brittiska överhuset, House of Lords, i en ny rapport.

Enligt det brittiska överhuset måste alla regeringsdepartement skaffa sig en "beteende-lins" för att kontrollera sina förslag innan de lanseras, eftersom det krävs förändrade beteenden om klimat- och miljömålen ska nås. Det har Storbritanniens motsvarighet till Klimatpolitiska rådet konstaterat och överhusets miljö- och klimatkommitté har tagit arbetet vidare med en egen beräkning. Enligt den beräkningen är en tredjedel av de utsläppsminskningar som behöver ske innan 2035 avhängiga av att briterna ändrar beteende när det gäller resor, uppvärmning, kost och konsumtion.

– Alltför många regleringar, från planering och byggstandarder till annonslagstiftning, uppmuntrar fortfarande val som gynnar höga koldioxidutsläpp och missgynnar natur, skriver det brittiska överhuset i rapporten.

Överhuset konstaterar att "tiden är inte på vår sida" och menar att undersökningar visar att briterna vill ställa om, men behöver en kombination av uppmuntran, vägledning och lagstiftning som regeringen är i en unik position att kunna tillhandahålla.

– Regeringen bör lära från exempel där den effektivt har möjliggjort beteendeförändring, inklusive under Covid 19-pandemin, samt från tidigare misslyckanden, skriver det brittiska överhuset i rapporten.

BENSINKRITIKEN: SVERIGE KAN TVINGAS KÖPA SIG FRI

Det kan kosta statskassan miljardbelopp att minska reduktionsplikten för bensen och diesel till EU:s lägstanivå. Naturvårdsverket pekar på att Sverige kan tvingas köpa sig fri för att klara utsläppsmålet.

Naturvårdsverket beräknar att utsläppen från alla vägtransporter, lastmaskiner, skogsmaskiner med mera i närtid kommer att öka med omkring 5 miljoner ton om reduktionsplikten minskas enligt den nya regeringens förslag.

Siffran baseras på att en stor del av de bränslen som idag är förnybara kommer att ersättas med fossil bensen och diesel. Ökningen motsvarar omkring 10 procent av Sveriges totala årliga utsläpp.

·EKOSOFIA·

"REDUKTIONSPLIKTEN MÅSTE UTVECKLAS – INTE FÖRSÄMRAS"

– Reduktionsplikten skapar viktig stabilitet och långsiktighet som krävs för att miljardinvestera i biodrivmedelsproduktion. Den kan skapa ökad försörjningstrygghet och minskat omvärldsberoende. Detta eftersom användningen av biodrivmedel minskar behovet av importerad fossil råolja och innebär en ökad variation av råvaror och produktionskedjor som kan användas för produktion av drivmedel. En hög andel biodrivmedel är därför en trygghet i dag när Rysslands krig mot Ukraina har lett till att energipriset snabbt har stigit. Så skriver företrädare för IVL tillsammans med forskare från bland annat Chalmers, KTH, RISE och flera företagsrepresentanter, i en debattartikel i Göteborgs-Posten.

De flesta stimulanser för klimatomställningen riktar sig enbart till de som har råd att köpa nytt – elbil, solceller och liknande. Reduktionsplikten däremot minskar klimatpåverkan från alla som kör eller åker i ett fordon med en förbränningsmotor – utan att man behöver byta fordon.

Vi kommer att behöva använda befintliga fordon under lång tid och måste därför reducera även deras klimatpåverkan. Därför har reduktionsplikten en så stor betydelse för att vi ska nå klimatmålet till 2030.

Snabba åtgärder för att reducera kostnadstrycket på hushåll och företag kan vara motiverade i det läge ekonomin nu befinner sig, men sådana åtgärder får inte ske på bekostnad av klimatmålen och förutsättningarna för de näringar och forskningsområden som är strategiskt viktiga för Sverige.

Reduktionsplikten är ett etablerat och effektivt styrmedel som möjliggjort för Sverige att ligga i den absoluta framkanten vad gäller klimatomställningen. Eventuella justeringar i systemet måste göras på ett ansvarsfullt och framåtsyftande sätt.

"INDUSTRINS KLIMATOMSTÄLLNING ÄR NÖDVÄNDIG!"

Klimatomställningen är helt enkelt nödvändig och industrins omställning är i högsta grad en facklig fråga. Det skriver fem förbundsordföranden i en debattartikel i Aktuell Hållbarhet och kräver tre åtgärder för att ta tillvara det fackliga engagemanget och öka omställningstakten för ökad konkurrenskraft. Att klimatomställningen är en förutsättning för mänsklighetens framtid är odiskutabelt. Alla och i allra högsta grad politiken, måste hjälpa till att driva utvecklingen mot minskade utsläpp i linje med de forskningsbaserade klimatmålen. För facken inom industrin är det självklart att även fackförbunden har en viktig roll i detta arbete. Att gemensamt påverka för ett gott arbetsliv och ett gott samhälle är en facklig grundfråga.

Att ligga i klimatomställningens framkant skapar stolthet och motivation hos dem som jobbar inom svensk industri. För industrins anställda handlar klimatomställningen också om att värna jobben, nu och i framtiden. Det handlar till exempel om investeringar för fossilfritt stål, elmotorer och effektiva förpackningslösningar som bidrar till att våra industriföretag kommer vara konkurrenskraftiga även i framtiden. Rätt genomförd blir industrins klimatomställning en stor möjlighet att skapa jobb och välfärd runtom i hela landet.

GASANDE KLÄDJÄTTAR HOTAR TEXTILBOLAGENS KLIMATARBETE:

"SVÅRT ATT NÅ PARISAVTALET UTAN ATT MINSKA KONSUMTION"

Klädföretagens utsläpp måste minska drastiskt om de ska leva upp till sina klimatlöften, visar en ny rapport.

– Företagens ambitioner att växa kan undergräva framstegen, varnar Michael Schragger, chef för textilbranschens klimatinitiativ Stica.

I de svenska klädjättarnas marknadsföring väger klimatvänlighet tungt, samtidigt som ambitiösa utsläppsmål kommuniceras i deras hållbarhetsrapporter.

Textilföretagens stora problem är att få bukt med klimatpåverkan i leverantörsledet, det så kallade scope 3 enligt GHG-protokollet. Det är också där de stora utsläppen av växthusgaser finns – scope 3 står för närmare 90 procent av de totala utsläppen hos Sticas medlemmar.

·EKOSOFIA·

En halvering av utsläppen i scope 3 mellan 2020 och 2030 är ett typiskt mål för Sticas medlemsföretag. Åtagandet innebär att utsläppen ska minska med i snitt 5 procent per år under tioårsperioden.

– Med de utmaningar branschen står inför och den tidslinje vi måste följa tror jag att det kommer att bli mycket svårt för branschen att uppfylla de mål som Parisavtalet ställer upp utan att minska klädkonsumtionen.

MODEFÖRETAGEN KAN PRODUCERA HÅLLBART – OM DE VILL

Hur ska modebranschen bli mer hållbar? Det har Sara Harper, textiltforskare i Borås, undersökt i en avhandling. Svaret är plagg av bättre kvalitet, som har längre livslängd och som tillverkas i små volymer utifrån kundernas efterfrågan. Idag bygger modekedjornas affärsmodell på en enorm överproduktion av kläder. Istället borde de inrikta sig på att producera det kunderna vill ha, menar Sara Harper.

Men om det ska fungera måste leverantörskedjorna förändras. Kläder som tillverkas på efterfrågan i små volymer och nära sin marknad, som är av god kvalitet så att konsumenten vill och kan använda dem länge, det kan vara lösningen.

Hittills har branschen dock visat sig vara motvillig att ställa om. Istället för att ta tag i de stora, jobbiga frågorna, har man koncentrerat sig på mer hanterbara utmaningar som hållbara material.

Men den klimat- och miljövinst som kan fås av att använda mer hållbara material kan ätas upp i ett nafs om man samtidigt överproducerar, påpekar Sara Harper.

HAMNAR SKRIVER PÅ AVTAL OM GRÖN SJÖFARTSKORRIDOR

I samband med statsbesöket från Nederländerna undertecknade Göteborgs hamn och Rotterdams hamn ett samförståndsavtal om en grön sjöfartskorridor för nya alternativa bränslen. Avtalet signerades högtidligt, i närvaro av de svenska och nederländska kungaparen, ombord på elfärjan Eloise. Konceptet med gröna korridorer, det vill säga en sträcka mellan två hamnar som helt eller delvis trafikeras av utsläppsnåla sjötransporter, etablerades vid klimatmötet COP26 i Glasgow. Vid mötet skrev 24 länder, däribland Sverige och Nederländerna, under Clydebank-deklarationen om att länderna ska främja sjöfartens klimatomställning genom att identifiera och verka för gröna sjöfartskorridorer.

– Med samförståndsavtalet kommer vi kunna hjälpa Sverige att uppfylla de löften vi gav vid klimatmötet, säger Edvard Molitor, hållbarhetschef på Göteborgs hamn.

För att åstadkomma en klimatomställning behöver sjöfartsnäringen byta bränsle, från olja till biobaserade bränslen eller e-bränsle, där man med hjälp av el får fram flytande metanol och ammoniak. Elen gör dock att det är en dyr process.

– Därför måste vi hjälpas åt, dela på kostnaderna och samarbeta, säger Edvard Molitor.

Vårt Göteborg

FÖRSTA HUSTILLVERKAREN SOM ERBJUDER SOLCELLER SOM STANDARD

Att erbjuda solceller installerade som standard på alla nya hus, har visat sig bli bra säljargument för tillverkaren Hjärtevadshus.

Hjärtevadshus är Sveriges första och hittills enda, större hustillverkare som erbjuder solcellsinstallationer som standard till alla kunder.

Det har visat sig bli ett lyckokast. Trots att orderingången för småhus av trä generellt minskat det senaste året, har Hjärtevadshus lyckats öka sin marknadsandel med 150 procent, från 1,7 till 4,2 procent.

– Vi såg ett ökande intresse för solceller redan under förra året och bedömde att marknaden redan då fanns för att öka det erbjudandet genom att göra det till standard. Med de ökande elpriserna blev det ännu tydligare att solceller är bra för villaägarnas driftsekonomi, bra för den gröna energiomställningen och att det ökar värdet på huset, säger Johan Bynell, vd för Hjärtevadshus.

GRANSKNING: SVENSKA BANKER SATSAR MILJARDER PÅ OLJA I ARKTIS

Det är storbankerna SEB, Swedbank och Nordea som fortsätter att satsa stora summor på bolag som letar efter olja och gas i Arktis, havsområdet runt Nordpolen. 43 miljarder har betalats ut sedan juli 2020, en ökning med 36 procent sedan den senaste granskningen genomfördes. Merparten av pengarna utgörs av lån.

– Det är ofattbart att bankerna fortsätter stödja den här otroligt klimatskadliga verksamheten. Jag tror många svenska bankkunder blir rejält besvikna, inte minst eftersom det sker med hjälp av deras pengar på banken, säger Jakob König, projektledare för initiativet Fair Finance Guide på Sveriges Konsumenter, i en kommentar.

Mest pengar har gått till oljebolagen Aker BP, Lundin Energy (som nyligen sålts till Aker) och Equinor som letar olja i norska Wisting-området.

SEB är det bolag som investerar mest i den här typen av verksamhet enligt granskningen, med 22 miljarder kronor, därefter följer Nordea med 15 miljarder och Swedbank med ungefär 6 miljarder kronor.

FÅ FÖRETAG REDOVISAR KLIMATRISKER I FINANSIELLA RAPPORTER

Varken SSAB eller Volvo tar upp klimatrisker i sina finansiella rapporter, i likhet med en förkrossande majoritet av stora företag världen runt. Det rapporterar tankesmedjan Carbon Tracker som gått igenom rapporteringen från företag världen runt. De undersökta företagen står för 80 procent av industriutsläppen. Enbart två procent av 134 undersökta stora företag hade rapporterat finansiella risker kopplade till klimatförändringen, konstaterade Carbon Trackers experter på redovisning och finans, i rapporten "Still flying blind: The absence of climate change in financial reporting".

De svenska företagen SSAB och Volvo tillhör den stora majoritet som inte rapporterat något alls om klimatrisker i sina finansiella rapporter. Det finska energiföretaget Fortum finns också bland dem som inte rapporterar klimatrisker i sina rapporter liksom tyska Eon.

CHEFER FÅR HÅLLBARHETSANSVAR – MEN SAKNAR TYDLIGHET

En majoritet av svenska chefer har nu även ansvar för hållbarhetsfrågor. Samtidigt upplever många chefer att målen är otydliga och att resurserna brister.

Samtidigt som allt fler chefer får ansvar för hållbarhetsfrågor är det otydligt för många vad de förväntas uppnå. Av organisationen Ledarnas nya hållbarhetsbarometer framgår att sju av tio svenska chefer har ett hållbarhetsansvar, men bara hälften tycker att målen för det ansvaret är tydliga. Andelen chefer som bedömer att de har stöd, verktyg och resurser för att arbeta med hållbarhetsfrågorna har inte heller ökat. Bara hälften av cheferna svarar att de har det stöd de behöver.

NYA KRAV PÅ FÖRETAGES HÅLLBARHETSRAPPORTERING FRÅN 2024

Från och med 2024 ersätter EU:s direktiv CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) nuvarande NFRD (Non Financial Reporting Directive). Det kommer skärpa kraven på hållbarhetsrapporteringen betydligt, skriver revisionsföretaget PwC i en genomgång av de viktigaste förändringarna. CSRD börjar gälla successivt från räkenskapsåret 2024. I korthet betyder det att fler bolag ska hållbarhetsrapportera, att kraven på innehåll blir mer omfattande och ska göras enligt en ny rapporteringsstandard. Det ställs också krav på kvalitet och transparens, samt extern granskning.

Bland annat kommer det att krävas att hållbarhetsrapporteringen ska innehålla den information som behövs för att förstå hur hållbarhetsfrågor påverkar företagets utveckling, resultat och ställning.

Det gäller bland annat om företagets affärsmodell är förenlig med hållbar ekonomi och 1,5-gradersmålet enligt Parisavtalet. Mål, policier och risker ska beskrivas och rapporten ska också innehålla relevanta indikatorer kring hållbarhetsfrågorna, inklusive information om immateriella tillgångar som intellektuellt, mänskligt och socialt kapital.

SÅ JOBBAR MIKAELA OCH KOLLEGORNA KLIMATSMART PÅ FÖRSKOLAN

Mikaela Löfqvist och hennes kollegor har skapat hållbara arbetsätt för att minska klimatpåverkan.

– Vi funderade mycket på hur vi kunde göra vår pedagogiska verksamhet så klimatsmart som möjligt. Att hitta åtgärder för att förebygga avfall blev en kul och meningsfull utmaning, säger Mikaela Löfqvist.

Pedagogerna hittar alltid lärande exempel i vardagen. "Hur mycket papper behövs för att torka händerna efter tvätt? Var kommer papper ifrån?"

– Barnen har så bra koll, de vet att papper kommer från träd. Häromdagen var de nyfikna på hur många träd som går åt för att tillverka papper och ett barn frågade "Hur fort växer trädbebisar?" Vi använder mycket naturmaterial i undervisningen och barnen blir väldigt måna om naturen och får ett varsamt förhållningssätt till den. Det bådär gott för framtiden, säger Mikaela Löfqvist. Arbetsmetoderna som verksamheten identifierade finns samlade i en guide, med verktyg, tips och metoder om hur förskolan kan förebygga avfall, återbruka möbler, minska matsvinn och göra medvetna inköp.

Vårt Göteborg

PR-KAMPANJ FÖR SKOGSBRUK VINNAR SVENSKA GREENWASHPRISET 2022

En pr-kampanj som framställer kalhyggesmetoden, som gynnsam både för den biologiska mångfalden och för klimatet, vinner Svenska Greenwashpriset 2022. Priset delas årligen ut av föreningen Jordens Vänner till företag, organisationer eller makthavare som man menar skapat sig en överdrivet grön image med hjälp av vilseledande marknadsföring.

I år nominerades tre kandidater. Beowulf Minings framställan av att deras gruvplaner i Gällö/Kallak är en nödvändig del av den "gröna" omställningen och räddare av klimatet. Svenska staten för att man genom olika regeringar, och med riksdagens stöd, "sätter på tok för oambitiösa klimatmål och driver kontinuerligt politik som leder till att inte ens de otillräckliga miljö- och klimatmålen kan nås".

Den tredje nominerade kandidaten, och som slutligen fick de flesta av allmänhetens röster och därmed står som "vinnare", är pr-kampanjen Svenska Skogen, skapad av Svensk Skogskommunikation AB, som i olika kampanjer marknadsfört den svenska kalhyggesmetoden, som gynnsam både för den biologiska mångfalden och för klimatet.

"Modellen handlar till stor del om att skapa kalhyggen och monokulturer, vilket gör att arter dör ut i en rasande takt och raderar skogens viktiga funktion som kolförråd.", skriver Jordens Vänner bland annat i motiveringen.

UTBILDNINGAR PÅ PLATS – ELLER PÅ DISTANS

För närvarande planerar vi att genomföra nedanstående utbildningar på plats, i lämplig lokal, i centrala Göteborg.

Med tanke på osäkerheterna kring pandemin och ev förändringar i folkhälso-myndighetens rekommendationer är vi förberedda på att kunna genomföra utbildningarna på distans.

Utöver vid nedanstående tillfällen kan vi enkelt genomföra utbildningarna även vid andra tidpunkter, som bättre passar er verksamhet. Kontakta oss gärna!

Grundläggande miljöutbildning – 24 november 2022

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete – en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande.

Seminarier ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Utbildningen motsvarar kraven i Svensk Miljöbas.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Vem säger vad – och varför? – våren 2023

En halvdag om opinion och kommunikation inom miljö och hållbar utveckling. I en värld där olika intressen försöker styra vad vi uppfattar som sanningar – vem kan man egentligen lita på?

Det här berör i allra högsta grad hållbarhetsfrågorna! Därför erbjuder ”de två Eko:na” – Ekosofia och Ekocentrum –en uppskattad utbildning där du får verktygen för att analysera och förstå vad som sägs och skrivs.

Se Ekocentrums hemsida för närmare detaljer – www.ekocentrum.se

Trovärdig miljökommunikation

En halvdags workshop för dig som vill använda miljö- och hållbarhetsargument i reklam och annan marknadskommunikation, utan att riskera s.k. grönmålning. Vi går igenom både principer, standarder och lagstiftning; t ex hur reklamombudsmannen och marknadsdomstolen bedömer. Vi redovisar hur trovärdighet byggs upp, liksom fällor och fel, med egna exempel tillsammans med deltagarnas egna erfarenheter.

Vi går självklart också igenom Konsumentverkets senaste kartläggning ”Miljöargument i marknadsföring på den svenska konsumentmarknaden 2021”, liksom den svenska översättningen av ICC:s riktlinjer för ansvarsfull marknadskommunikation om miljö och klimat.

Som mottagare av Ekosofias Nyhetsbrev bedömer vi att du givit ditt samtycke till vår hantering av dina personuppgifter. Detta innebär att du även i fortsättningen kommer att få vårt nyhetsbrev. Om du inte vill ha vårt nyhetsbrev så kan du meddela oss via mail eller telefon.

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus, romanus@ekosofia.se.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg, magnus.ruberg@ekosofia.se.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång.

Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod.

Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg.

För ytterligare information – www.ekosofia.se